

Serrata com
pago.
Instar unguis
um commissu
ra.
Afferum ne
xus.

Limborū u
ria in sūrio
ēguuūe.

σύνσφους.

Quorum bene
ficio ossa inui
cem committun
tur.

Ligament
orum.
συνσφους.

Libro 2. de
Partibus ani
malium. cap. 9.
Carnis.

συνσφους
osis.

Cartilaginis.

συνσφους
osis.

Quae nullius
corporis inter
uentu commi
tantur.

Quae potissi
mum a Gale
ni placitis hoc
Cap. declinat.

uidelicet partes ad unguium figuram structae, in sinus quibus concinne excipi possunt, inferuntur, qua connexus serie arcuum seu leſticarum alſeres lubinde inuicem compingi cernimus. Ceterum posteriores, futurae formam accuratius quam priores explicant. Quemadmodum omnium proximē eam assilant, qui futuras ad limborum futurae effigiem conferunt, quando, ut de unguibus diximus, panni unius flosculi in alterius sinus mutuis ingressibus consuuntur. Eiusmodi futurae ossa capitis magna ex parte compinguntur: & inter reliquas semper futurae speciem elegantissimē ea ostendit, quam A literae in occipitio comparamus. Porro *ēguuūe* ossium structura est per simplicem lineam, citra omnem tuberis, sinus & asperitatis mutuum ingressum commissa. Ad hunc modum quaedam maxillae superioris ossa, & praesertim nasi inter se iungi putantur. Ceterum quia harmoniae cōnexu uix unquam ad amul-

sim instar simplicis lineae perficitur, sed nonnullae asperitates mutuo ingredientibus perpetuo se re cum ossa rumpuntur, in harmonia occurrunt, ueteres futurarum uoce etiam harmonias plurimum complexi uidentur. *σύνσφους* est naturalis ossium unio, qua commissurae forma appendices suis ossibus connascuntur, in aetate quidem minoribus, quum ossa adhuc mollia fungosaque existunt, cartilaginis interuentu: in grandioribus uero, ubi iam ossa induruerunt, appendices citra alicuius corporis interuentū ossibus adeo uniuntur, ut coalitus lineam uix contingere queas. Hac quoque unione ossa sacri ossis lateribus commissa inuicem in pube coalescunt. Dein admodum pueris utriusque lateris os tribus formari ossibus apparet: quae tribus lineis in coxendicis ossis acetabulum concurrentibus interſtinguntur: ut etiam in agnis uidere est, in quibus cartilago lineas has sicut in pueris intercedit. in paulo autem prouectioribus tres illae partes adeo connascuntur, ut ne linearum quidem species se offerat. At de his ossibus, ipsiſ di-cando Capite pertractabitur: quemadmodum & de uertebriſ, quae in pueris quoque pluribus constant partibus. quemadmodum & occipitis os, & alia corporis pleraque: quae alioquin unius ossis nomine ideo habentur, quod coalitus imago planē in aetate prouectioribus lateat. Libri Introduſtorij, seu Medici, qui Galeno ascribitur, author, ossium disciplinam instituens, non eiusmodi unionem, quam nos iam descripsimus, *σύνσφους* uocat, uerum futuras ad harmoniam quodammodo accedentes. Maxillae enim superioris ossium commissuras, *σύνσφους*, (at non rectē interim) appellat. Omnes ossium constructione species, aut alicuius aut nullius corporis beneficio committuntur. Vniuersi nanque articuli ligamenti inuicem alligantur, quae orbiculatim ossa inuestiunt, interdum uero & haec in ossium medio consistunt, ut in femoris cum coxendicis ossis articulo, & in uertebRARUM corporū nexu. Hic ossium connexus ligamentorum auxilio commissus, Graecis *συνσφους* nuncupatur: nerui interim uoce ad ligamenta propriē dicta, & ad tendines, neruosque qui a cerebro dorsaliq; medulla prodeunt, deducta. Haec nanque omnia ueteres, ut & uulgus hodie, nerui nomine subaudiunt: & praecipue Aristoteles cum aliis semper, tum maxime quum ossium contextum recenset. Nonnulla uero carnis etiam ope committuntur, ut generatim omnes articuli musculis obducti. Musculi enim quum ab uno ossis aut alio corpore principium ducentes alteri inferantur, uinculorum etiam loco iure habentur, ossaq; inuicem neſtunt. Ceterum quia musculi ueteribus plerisque, & potissimum Aristoteli carnis nomine appellantur, connexus qui musculis fit, *συνσφους* merito nuncupatur. Porro & dentes quoque in suis alueolis carne quapiam firmari uidentur, adeo ut ea quasi ratione ossium cōſtructio reperiretur, in qua caro non duntaxat musculorum modo connexum exterius ambiret, sed & interueniret quoque. Insuper alia cartilaginis medio connascuntur. quippe appendices in prima aetate cartilaginis medio suis ossibus committuntur, quemadmodum & pubis ossa, & ossis u imitantis ossicula. Haec connexus species a cartilagine *συνσφους* uocatur. Suturae autem & harmoniae nullius corporis beneficio quam ossium structurae coeunt. Nam & si durae cerebrum inuestientes membranae fibrae aliquot futuras tranſeant, non tamen ob id eas cōnectunt: quemadmodum neque cartilagines in articulis ossa oblinentes, ad ossium firmitatem & connexum quicquam auxiliantur. Praeterea in senioribus appendices non amplius cartilaginis, quae glutinis uicem subeat, interuentu ossibus connascuntur, sed cartilagine prorsus deperdita adeo committuntur, ut, quemadmodum iam antea quoque dixi, coalitus regionem obseruare arduum sit. Institutum modo erat huic Capiti finem imponere, atque ad singulares ossium descriptiones sermonē dirigere, nisi magnopere Galeni authoritas me remoraretur: quae merito prohibet, adeo leuiter ea quae in praesenti Capite ab ipsius placitis deflectūt, praetergredi. Ut enim ex multis praeter prius etiam commemorata, aliquid proponam, primum in libro de Ossibus, ubi is ex professo, & sui non mediocri in

a. f. 6. d.
c. A. B. C.
D. f. 6. c.
b. in ter.
t. a. integra
rum.
c. f. 6. d.
d. Z. d. f.

f. 6. d. 4. h.
secundum 1. 2.
4. 5.

figure in
tegra.

f. 6. d. 4. h.

Passim in
musculorum
tabul. ut se-
prima tab.
Q. X.

h. f. 6. d. 4. h.
lib. 2. de
dentes 1. 2.
4. 5.
i. f. 6. d. 4. h.
gram. 1.
h. f. 1. 2.
ca. 13. G.

primo

primo de Administrandis sectionibus libro commendatione, ossium structuras enumerat, ipsius dogmati non accessi, quo futuram, harmoniam & gomphosim synarthrosis species esse docet. Ego enim synarthrosi obscurum, & non manifestum alcripi motum: ipsidemq; articulationis differentijs ac formis illam atque diarthrosin fieri commemorauit: deinde futurae, harmoniae & gomphosi non obscurum aut difficilem, sed nullum prorsus motum dedi, & has connexus species nequaquam articuli nomine cum Galeno sum complexus. quod profecto neque ab ipso faciundum fuerat, nisi brachialis, & postbrachialis, & tarsi, & pedij, & costarū cum pectoris ossis cartilaginum cōstructionem suis locis narrans, haec per synarthrosin cōmitti falso asserere uoluisset. Quum enim inibi uerē haec ossa synarthrosi coarctari diceret, non ne animaduertendū ipsi fuerat, haec neque futura neque harmonia neque gomphosi connecti: Quod sanē fieret, si modō synarthrosis species harmoniam, futuram & gomphosim rectē statuisset. Verum per me cuius integrum erit, de synarthrosi ex suo arbitratu constitueret: si interim non ignoret, hanc longē secus in omnibus ferē Galeni libris accipi, quam initio libri de Ossibus. Nam uel in XII, XI, XXI, XXII, Capitibus eiusdem libri, aliter quam initio, Galenus sentit. Deinde Introduſtorij seu Medici author, Galeni decreto non acquiescens, & sibi priuatim ossium connexus diuidens, inquit: Ea aut ad motum componi, uo cariq; eam compositionis seriem *σύνσφους*, seu articuli: aut ad nullum motum, ac tunc *συνσφους* appellari: cuius species futuram, gomphosim & symphyfin enumerat. Verum hac ratione brachialis, postbrachialis, tarsi & pedij ossium cōpositioni synarthrosis accommodari nequaquam possit, quum neque futura, neque gomphosi, multoq; minus symphyfi inuicem connectantur. Insuper magis a Galeni dogmate recessi, quum omnes ossium cōmissuras aut alicuius corporis beneficio, aut nullius committi propositum fuit: quandoquidem Galenus id soli symphyfi, in libris de Ossibus tribuerit, atq; synneurosin, synsarcofin, & synchondrosin, symphyseos tantū species enumerauerit. Quod autē illum non sim secutus, primam occasionem mihi ipsius praestitit oratio, qua fungosa molliaq; inter se nullis medijs per symphyfin cōnasci, sicciore uero densioraq; nonnullis intermedijs coalescere docuit. Cōperio enim in mollibus adhuc & teneris ossibus, appendices cartilaginis interuentu suis ossibus uniri: in duris uero & assicatis, & in senibus, nihil prorsus symphyfin intercedere. Deinde nulla prorsus mihi se exhibet symphyfis, seu unio, quam ligamenti interuentu uerē unitam liceret asserere: adeo ut synneurosis sub symphyfi comprehendiqueat: dummodo nulla unio ligamenti ope perficitur, uti sanē articuli ad unum omnes ligamenti beneficio coeunt, nunc (ut & antea dixi) orbiculatim obducti, nunc etiam in mutuo ossium cōtactu interueniētis. Praeterea ad amulsum mihi singula perpendiculari, multo adhuc minus symphyfis sese obtulit, quam carnis interuentu committi quis rectē assereret. In nullo enim ossium connexu caro intercedit, nisi fortassis in dentium cum maxillis connexu, qui gomphosis, non autem symphyfis censetur: quantumuis etiā dentes nullū ostendant motum, non magis scilicet quam harmonia, aut futura. At carnis interim, hoc est musculorum auxilio, omnes ferē cōmittuntur articuli: quem cōnexum *συνσφους* a ueteribus appellatum fuisse diximus, quam symphyfis speciem nemo dicere possit. Ad haec (ut huic Capiti finis aliquādo tandem imponatur) Aristotelis quoque locus secundi libri de Partibus animalium, ut promptius a Galeno dissentire admonuit: ubi Aristoteles ossa neruis, carne & cartilagini cōmitti affirmat, eum connexū uniuersim ad omnes ossium cōmissuras doctissimē referens. Quamuis etiā hanc Aristotelis sententiā Galenus haud oscitanter praeterijt, quando eorū quae in libro de Ossibus docuit oblitus, ad finem secūdi de Administrandis sectionibus libri, ossiū cōstructiones persunctorie, licet sanē elegāter, percurrit, & quodammodo Aristotelis uerba recenset.

Capite
nono.

CAPITIS STRUCTURAE RATIO, quotq; eiusdem figurae. Caput V.

QUINQUE SEQUENTIVM FIGVRARVM INDEX.

PRIMA quinti Capitis effigie naturalis capitis, seu caluarie figura instar oblongae sphaerae utrinq; leuiter depressae efformata, & anteriore posteriorisq; extuberans, delineatur. Secūda effigies, primā non naturālē capitis figurā demonstrat, in qua anterior eminētia perijt. Tertia effigies secūda capitis figurā nō naturālē ostēdit, in qua anterior eminētia deperditur. Quarta effigies tertia nō naturālē capitis figurā indicatur, in qua utrinq; tuber, anteriore nimium & posteriori, intercidit. Quinta effigies, quartā non naturalem capitis figuram expressimus, in qua ambae eminētia ad latera, non autē anterior sum retrorsumq; spectant.

B 3 PRL